

ellers vilde blive „endnu langt større og meget mere vidtrækkende end nu“, siger Forfatteren til „Forholdet mellem Mand og Kvinde“. Kort sagt, der bruges samme Begrundelse af denne som af den anden Lighedsfordring: Menneskene vil blive lykkeligere, om den gjenneføres. Er dette nu sandsynligt? — Ja, lad os høre, hvordan de Forfattere, vi her har nævnt, nærmere forklarer os, hvorfor de mener, at Lykken i Verden vil forøges, om Mændene blev Kvinderne lig. De spørger os, om vi anser Dyrenes og de vildes Standpunkt for lykkeligt. Dyrene tilfredsstiller jo deres Drift blindt hen, og mange vilde Folkeslag staar paa omtrent samme Standpunkt, Mænd og Kvinder lever i Flæng med hinanden, det eneste Forhold imellem dem er det, som bestemmes af Øjeblikkets Lyst. Fra dette Standpunkt, de vilde Folks, er vi gaaet ud og har gennemløbet en lang Udvikling, indtil vi har naaet vort nuværende Stade, hvor Driften slet ikke er kvalt, men hvor den er bleven et Moment i den meget sammensatte Følelse, som vi kalder Kjærlighed. Nu er der den Kjendsgjøring, at mange iblandt os, især Mænd, i alt hvad der vedrører Kjønnsforholdet endnu staar de vildes Standpunkt nær, men er det en Grund for os andre til ogsaa at blive vilde? Søger vi ellers tilbage til Naturtilstanden? Betragter vi ellers Drifternes Herredømme over Følelser og Fornuft som noget ønskeligt? Gjør vi det ikke paa andre Omraader, hvorfor skal vi da gjøre det paa dette ene Sted? — Hvis vi virkelig tror paa, at der i Mennesket har fundet en Udvikling Sted fra en lavere til en højere Natur, og at Lykken er stegen med denne Udvikling, saa kan vi heller ikke tvivle om, hvad der vilde bringe mest Lykke: Tilbagevenden til Naturtilstanden eller fortsat Fremskridt i det Spor, mange af os allerede er inde paa. Men for at Slægten kan gaa frem i dette Spor, maa Mændene følge Kvinderne efter; thi paa dette Punkt er Kvinderne naaet videst.

De ved, at den, som stærkest har hævdet dette Krav til Mændene, er Bjørnson. De kjender alle „En Handske“ og „Det flager“, „En Handske“, der stiller det ideale Krav i al dets Skarphed og „Det flager“, der giver et Fingerpeg om Vejen til at lære at forstaa og opfylde dette Krav.

„Men,“ spørger man nu, „er det muligt for Mændene at opfylde den Lighedsfordring, som her stilles til dem? Strider det ikke mod deres Natur at kue Kjønslivet?“ Ja, denne Paa-